

Papport over brannvesenets arbeide
under og etter flyangrepet 29/10-44.

.....

I. Brannmeldinger. Disposisjoner.

Det vises til vedlagte oversikt, bilag 1.

II. Brannvesenets styrke. Frammøte.

Da flyalarmen gikk, rådet brannvesenet over den faste vaktstyrke, 67 mann. Praktisk talt samtlige tjenestefri mannskaper av det faste brannkorps møtte i løpet av 2 timer etter flyalarmen. Frammøte av hjelpebrannmenn var dårlig i den første time på grunn av den sterke skytning. Etter 3 timer var møtt ca. 160 mann. I alt møtte av det faste brannkorps 145 og av hjelpebrannmenn 332, tilsammen 477 mann, hvorav den vesentligste del deltok i slokningsarbeidet. Dessuten deltok Industriluftvernets brannavdelinger i slokningsarbeidet med ialt ca. 140 mann.

III. De enkelte brannsteder.

1. Lars Hillesgate 17. Specialfabrikken.

Kl. 0158 ble 1 vogn fra Hovedstasjonen beordret til Elektrisitetsverket, Lars Hillesgate. Det viste seg her at det bare var en ubetydelig brann langs husveggen. Etter at denne var slokket, rykket vognen til Lars Hillesgate 17, hvorfra det var observert stor brann. Ved brannvesenets ankomst fantes taket over den store 6 etasjes murbygning i full brann. Ved hjelp av 3 slanger, hvorav 2 ble ført opp trappene og 1 opp automobilstigen, som i mellomtiden var kommet til stede, lyktes det i løpet av en times tid å begrense ilden og hindre den i å spre seg til etasjene. Taket og loftet ble ødelagt. I ettersloknningen deltok tyske brannmenn og soldater.

2. Elektrisitetsverkets gamle bygning i Strømgaten.

Dette er en større 2 etasjes murbygning med delvis innredet loft. Brannen ble observert av slokningsmannskapene i Specialfabrikken, og da brannen her var under full kontroll, kjørte bilene og endel av mannskapene til det nye brannsted.

Ved fremkomsten brente det kraftig i taket og i loftsetasjen i det hjørnet av bygget, som vender mot Lars Hillesgate. Etterhvert ankom forsterkning, og brannen ble begrenset i løpet av 1 times tid med ialt 6 stråler. Taket og loftsetasjen i den antente del av bygningen ble ødelagt. Ettersloknningen pågikk til utover ettermiddagen.

Begge disse branner er antagelig forårsaket av lysbomber.

Kl.0260 rykket en bil med en brannmester som observatør til strøket bak Biblioteket, hvorfra det var meldt brann. Det viste seg å være blind alarm.

Kl.0221 rykket en bil til Klosteret. Også dette var blind alarm.

3. Strøket omkring Komediabakken.

Kl. 0207 innløp melding om stor eksplosjon og kl. 0212 melding om brann på Nøstet. Kl.0216 ble en vogn fra Sandviken stasjon sendt til stedet og 7 min. senere ble sendt en vogn fra Hovedst.

Da bilen fra Sandviken kom frem, fantes et hus på vestsiden av Komediabakken ved Teatergaten i full brann. Et hus lenger nede i Komediabakken var rast sammen, men ikke antent. Hjortapoteket på hjørnet av Teatergaten og Komediabakken var skadet. En bombe ble observert ved Det gamle teater. Bomben så ut til å være revnet, og mannskapene gikk ut fra at den var ufarlig. Sammen med Hovedstasjonens mannskaper ble så slokningen påbegynt.

Kl. 0238 eksploderte en bombe i slokningsmannskapenes umiddelbare nærhet. Herved ble brannmestrene Bastiansen og Jensen, brannkonstabel Berland og leiebrannmann Solheim drept på stedet. 9 mann ble såret ved denne og følgende eksplosjon som inntraff noen minutter senere. Det utlagte slangemateriell ble begravet. En brannbil og en personbil tilhørende brannvesenet ble sterkt skadet. Vannledningen i Teatergaten ble brutt.

Ved en senere eksplosjon ble en av Det sivile luftverns biler fra alarmplassen Geofysen rammet av et stort sprengstykke. Høyre bildør og bensintanken på motorpumpen som sto på lastep Janet, ble ødelagt. Hjelpebrannmann Hartvedt ble så hardt såret at han avgikk ved døden 2 dager senere.

Som følge av eksplosjonene spredte ilden seg med rivende hastighet i den brannfarlige trebebyggelse, som for en vesentlig del besto av en- og toetasjes beboelseshus. Den sterke syd-sydøstlige vind bidrog også til å spre ilden.

Slokkingarbeidet foregikk under de mest farefulle omstendigheter på grunn av de tidsinnstillte bombers eksplosjoner, som varte til kl. 0317. I alt var der antagelig 10 eksplosjoner.

Under disse forhold måtte slokningsarbeidet i første rekke ta sikte på å hindre brannene i å spre seg utover det egentlige skadeområde. En rekke begynnende branner i nabobebyggelsen bl.a. i Det gamle sykhuss' bakbygning ble slokket før nevneverdig skade var anrettet.

På vedlagte skisse er vist angrepsretningen for de innsatte stråler. I alt ble innsatt 75 stråler med en samlet slangelengde på ca. 15000m. Slokkingsvann ble tatt dels fra sjøen dels fra vannledningen. Etter vannledningsbruddet i Teatergaten måtte motorpume kobles inn i dette strøk på grunn av trykksynkningen.

Kl.0730 var brannen på det nærmeste slokket. Etterslokningen pågikk utover dagen.

Ved brannen og eksplosjonene er et område omkring Komediabakken på ca. 10.000 m² fullstendig rasert. I alt er 45 hus totalskadet, nemlig:

Banesmuget nr. 1	Lønnesmuget nr. 2
" " 3	Nøstesmuget nr. 2
" " 5	" " 4
" " 7	" " 6
" " 9	" " 8
Baneveien nr. 14b	" " 10
" " 14d	" " 12
" " 17	Nøstetorvet nr. 2a
" " 18	" " 2b
" " 19	" " 6
" " 20	Sverresgt. nr.13 (Røde Kors garasje)
" " 21	Teatergate nr. 1
Engen nr. 39 (Det gamle teater med beboelseshus)	" " 3
" 40	" " 5 (Bygninger tilhørende Det komm. Fleiehjem)
Komediabakken nr. 1	
" " 2	
" " 3	
" " 4	
" " 5	
" " 6	
" " 7	
" " 8	
" " 9	
" " 10	
" " 12	
" " 13	
" " 14	
" " 15	
" " 16	
" " 17	
" " 18	

15 hus i nabostrøket er sterkt skadet.

Forøvrig er husene i vid omkrets påført skader i form av innblåste vinduer, større og mindre takstader etc.

Under utgravingen av ruinene er funnet likene av 34 omkomne. 9 personer er fremdeles savnet, og en regner med at også disse er omkommet.

Brannene på Laksevåg.

Ødeleggelsene på Laksevåg er i store trekk gått ut over de samme strøk, som ved angrepet den 4. 10. 1944. Den materielle skade på den sivile eiendom er ikke så stor som da, idet det no vesentlig er gått ut over hus, som da ble mere eller mindre skadet.

I alt er 25 hus i Øvre Holen og Kringsjåveien totalskadet, og 7 er så sterkt skadet at de neppe kan settes i stand igjen. Ingen mennesker ble drept eller såret.

Forøvrig vises til brannsjef Henriksens rapport av 8.d.m.

Bergen Brannvesen, den 16. nov. 1944.

E. Gjertsen

Th. H. H. H.

Kort

Totalskadede hus märks

den 29-10-44

Dade bevarnings +
Bombekännetecken

M = 1:1000

